

NOVAJLETERO

Monata informilo de la Bruĝa Grupo Esperantista - Reĝa Societo
Maandelijks informatieblad van de Brugse Esperanto-Groep, Kon. Maatschappij

Nr. 16 - Febr. 1985

Verantw. Uitgever:

Roland Rotsaert
Visspaanstraat 97
B-8000 Brugge
Tel. 050/33.00.04

Lidgeld: 200 fr. per jaar op postrekening 000-0485533-85 van
Bruĝa Grupo Esperantista, 8000 Brugge. Steunende leden: 500 fr.

Indien bij deze Novajletero een overschrijvingsformulier gevoegd
werd, betekent dit dat wij uw betaling voor 1985 midden januari
nog niet ontvangen hadden.

Ter voorbereiding van het Markola Kongreso (19-21 april) vinden drie
werkvergaderingen plaats te Brugge, Visspaanstraat 97 (bij Katelijnepoort),
op 16 februari, 23 maart (niet 16 maart zoals eerder afgesproken) en
13 april, telkens om 14 u.

Al wie zijn steentje wenst bij te dragen aan het welslagen van "ons"
congres is welkom!

Overige activiteiten:

17 februari 1985 Leuven Gemajno de internacia Amikeco

22 februari 1985 (Gent, Korte Meer-ASLH, 20 u.)
Voordracht over het Patershol door René Sudts.

16 maart 1985 (Antwerpen, Frankrijklei 140, 14 u.)
Algemene jaarvergadering, Vlaamse Esperanto-Lond.
Bieden mogelijkheid tot eten en gezellig samen-
zijn inschrijving ten laatste op 15 maart!

Generala Jarkunveno 85.01.19

La estraro elektigis jene:

Prezidanto: Roland Rotsaert
 Vicprezidantoj: Karlo Poupeye
 David Demeulenaere
 Honora Vicprezidantino: M. De Baets-Huyghe
 Sekretario: Jean Pierre VandenDaele
 Biblioteko: Mady Willems
 Financoj: Yvonne Poupeye
 Reprezentanto junularkom.: André Ruysschaert
 Membroj: Julien Eneman
 Isabelle Van Parijs
 Honora Membro: S-ino Poupeye-Hinderyckx

Flankaranĝoj Markola Kongreso

Grupestroj kiuj vidas eblecon por prepari iun post-aŭ antaŭkongresan aranĝon (ekz. Floraliën en Gent, Europalia en Bruselo) bonvolu sciigi tion al LKK plej laste je fino de marto. Tiel la LKK povas mencii tion en lasta informilo al kongresanoj.

Markola Kongreso

Als "kongresejo" heeft het LKK uiteindelijk de Brouwerij Henri Maes gekozen, gelegen vlakbij Begijnhof en Minnewater.

Op de bladzijde hiernaast een nieuwe (maar ondertussen alweer achterhaalde) lijst van deelnemers.

1. Wilfred Carrick, 90A Carlyle Str., Brighton BN2 2KA
2. Reg Fidler, 2 Barn Close, Hailsham, East Sussex BN27 1TL
3. Phillis Strapps, 13 Quilter Road, Felixstowe IP11 7JJ
4. Frances Randall, 5 Wiltie Gdns. Folkestone, Kent CT19 6AX
5. Frank Maitland, 74 Saxon Rd. Hastings TN35 5HH
6. Pat Maitland, id.
7. Joan Dawson, 79 Bishop Ken Road, Harrow Weald, Harrow, Middlesex HA3 7HP
8. Marie-Jeanne Liné, 34 rue de Beaurepaire, 62200 Boulogne sur Mer
9. Olive Blythe, 11 Herne Road, Surbiton, Surrey KT6 5BX
10. Albert Marmenout, Helweg 7, 8500 Knokke Heist
11. Dina Marmenout, id.
12. Roland Rotsaert, Visspaanstraat 97, 8000 Brugge
13. Roger Iserentant, Sint-Pieterskerkklan 59, 8000 Brugge
14. César Vanbiervliet, Oudenaardssesteenweg 159, 8500 Kortrijk
15. Leo Mc Donald, 26 Horace Road, Ilford IG6 2BG
16. Jean Mc Donald, id.
17. Anne Allan, Diamond Cottage, Lealholm, Whitby, N.Yorks. YO21 2AQ
18. Enid Audus, 2 North Street, Headcorn, Kent
19. Jean Pierre VandenDaele, V. de Saedeleerpad 3, 8300 Lissewege (Brugge)
20. Lieve Vermeulen, Dudzeelse Steenweg 674, 8300 Dudzele (Brugge)
21. S-ino Charles Poupeye, Philips de Goedelaan 18, 8000 Brugge
22. Yvonne Poupeye, Gouden Boomstraat 68, 8000 Brugge
23. Julien Christiaens, id.
24. Hilary Gilmore, 12 Terminus Road, Brighton BN1 3PD
25. Mady Willems, Veldm. Pochstr. 55, 8000 Brugge
26. Cécile Leuntjes-Willems, Eksterlaar 74, 2100 Deurne
27. Frank J. Rogers, 46 New Road, Ilford, Essex
28. Johanna Lang, Hch. Tessenow-weg 54, D-6000 Frankfurt-Main 90
29. Marguerite De Baets-Huyghe, Potterierei 1, 8000 Brugge
30. Grace I. Birkett, 27 Kendal Green, Felixstowe, Suffolk, IP11 9SF
31. André Ruysschaert, Ganzestraat 89, 8000 Brugge
32. Mollie Buckle, 53 South Street, Barming, Maidstone, Kent ME16 9EX
33. Lawrence Mee, van Heusdestraat 88, NL-3023 RX Rotterdam
34. Audrey C.E. Childs-Mee, id.
35. Beatrice Clarke, Flat One, 9 Seafield Road, Hove, BN3 2TN
36. Julien Ducrocq, 199 rue des quatre Coins, 62100 Calais
37. Ducrocq-Ringot Helena, id.
38. E. Mallet, 19 Mountgrove, Edgware, Middx. HA8 9SY
39. Arpad Lödör, Peter Benoîtlaan 117, 9219 Gentbrugge
40. Katja Lödör, id.
41. Monique Caestecker, Kerkstraat 66, 9940 Sleidinge
42. Suzanne Desmedt, Bayauxlaan 35, 2e v., 8300 Knokke Heist
43. Franz J. Braun, Hornisgrindestr. 8, D-7580 Bühl 16 (Balzhofen)
44. Eric Tidy, 242 Milwards, Harlow, Essex C.19 4SL
45. S-ino Tidy, id.
46. Infano, id.
47. Julien Eneman, Ploenstraat 4, 832 Brugge 4
48. S-ino Eneman, id.
49. Tom Todd, 27 Mapesbury Road London NW2 4HS
 (85.01.01-85.03.15: 3709 West Main, Kalamazoo, MI 49007, U.S.A.)
50. H. Van Ingelgem-Van Driessche, Arbeidstraat 21, 9300 Aalst
51. Anita Mason, 15 Monks Road, Winchester, Hants. SO23 7EQ
52. Jan Bovendeerd, Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsels
53. Jan Janssens, Leiweg 27, 8500 Kortrijk
54. Ivo Durwael, Paul Gilsonlaan 3, 252 Bdegen
55. Shane Cormie, 71 Hogarth Crescent, London SW19 2DN
56. John R. Harrison, 55 The Marina, Deal, Kent CT14 6NP
57. S-ino K.A. Harrison, id.
58. E. A. Penny, 2 St. Botolph Lane, Dry St. Edmunds, Suffolk IP28 2

Honderd jaar geleden: Volapük-Congres

Iets meer dan honderd jaar geleden, op 25 en 27 augustus 1884, vond in het casino van Friedrichshafen het eerste Volapük-congres plaats, met ongeveer 150 deelnemers en geïnteresseerden. Wat was gebeurd ?

In mei 1871 had Johann Martin Schleyer (1831-1912), pastoor van de parochie Litzelstetten (bij Konstanz, 300 inwoners), in zijn tijdschrift "Sionsnarfe" een ontwerp van plantaal gepubliceerd, dat bij de abonnees van het tijdschrift zijn eerste aanhangers vond. Nauwelijks een jaar later publiceerde Schleyer bij Tappen te Sigmaringen zijn eerste Volapük-leerboek: "Volapük. Die Weltsprache". (Een facsimile-uitgave verscheen in 1982 bij Olms in Hildesheim.) Hierdoor steeg het aantal aanhangers zodanig, dat Schleyer reeds in 1881 een afzonderlijk Volapük-tijdschrift begon uit te geven. Hierin werd de vooruitgang van de nieuwe taal en de beweging behandeld, de door Schleyer benoemde leraars werden vermeld, en er werd oefenmateriaal voor de taal gepubliceerd. In 1882 volgde de stichting van clubs, vooral in Württemberg. Volapük verspreidde zich geleidelijk in het Duits taalgebied, later ook in Nederland en Frankrijk. Er werd gedacht aan een bijeenkomst van alle vrienden van de wereldtaal: het congres van Friedrichshafen in 1884.

Volapük doorstond deze test met succes, net zoals Esperanto vele jaren later - in 1905 in Boulogne. Toen Zamenhof in 1887 te Warschau zijn eerste Esperanto-leerboeken publiceerde, had Volapük reeds zijn bloei-periode bereikt: er waren vele clubs en verenigingen, er ontstond een uitgebreide literatuur (in totaal verschenen ongeveer 1000 titels) en er verschenen talrijke tijdschriften.

De roem van Schleyer was echter van korte duur. Hervormers wezen op klaarblijkelijke tekorten in zijn taal. Schleyer gaf niet toe en hield alle rechten voor zich, niet begrijpend - in tegenstelling met Zamenhof - dat een taal het bezit van iedereen is. Op de top van zijn zelf gecreëerde hiërarchie raakte Schleyer met enkele getrouwen geïsoleerd. Reeds op het einde van de eeuw werd hij een legende. Volapük raakte vergeten toen na de eeuwwisseling het tot dan bijna onbekende Esperanto aan de verovering van de wereld begon en steeds meer synoniem werd voor plantaal.

Wat is, een eeuw later, de blijvende verdienste van Schleyer en de betekenis van het eerste Volapük-congres ?

- Schleyer en zijn Volapük bewezen - ondanks vooroordelen en scepticisme - dat een plantaal bruikbaar was. Dit bewijs wordt vandaag nog door de aanhangers van Esperanto geleverd.
- Schleyer zorgde voor een nieuwe discipline in de taalwetenschap: de studie van plantalen, iets waarvoor de "officiële" taalkunde zich na het verschijnen van Volapük begon mee bezig te houden.
- Met Volapük creëerde Schleyer een basis, waar latere plantalen van profiteerden.

Als de pogingen om de taalproblemen in Europa en de wereld door Esperanto op te lossen zullen lukken, zullen latere geschiedschrijvers ook de vergeten man uit Litzelstetten ontdekken en hem postuum hulde brengen.

Geinnard Maupenthal

Vertaald uit "Heroldo de Esperanto", nr. 15(1738) - 5 dec. 1984

Generala jarkunveno de la Bruĝa Grupo Esperantista - Reĝa Societo,
en De Wandelinghe je 85.01.19.

Komenco: 15h15

Post interkonsento la kunveno okazis en la nederlanda.

Ĉeestantoj: S-ro Alberto, S-ino M. De Baets-Huyghe, Julien Eneman, Karlo Poupeye, Roland Rotsaert, André Ruysschaert, Leon Van den Auwele, Jean-Pierre VandenDaele, Filip Vandenbroele, Isabella Van Parijs kaj Mady Willems. Petis senkulpigon: Yvonne Poupeye.

1. Historio de BGE

Roland kaj Karlo skizis ĝian historion kaj klarigis kial ekestis 2 grupoj en Bruĝo.

Fundamenta kaŭzo estis ke Paco kaj Justeco (PJ) tendencis katolik-flandre kaj BGE liberal-france.

Anaŭ la rolo de PJ dum la dua mondmilito kiam BGE malpermesiĝis (kiel sola Esperanto-grupo en la lando) dum ke la alia grupo seninterrompe pluagadis.

Fakte la ekzistado de la 2 grupoj ĉefe havas historian kialon kaj ĝia skismo certe daŭros ĝis kiam la koncernataj personoj ne plu vivas.

Tiel restas nur la junuloj por provi kunigi la du grupojn.

Tamen PJ nun ricevas nian eldonaĵon 'novaĵletero'. Bedaŭrinde ili ne komunikas iliajn aktivecojn.

Nun BGE havas proksimume 40 membrojn.

2. Aktivecoj

Inter la du ĝeneralaj kunvenoj okazis jenaj aktivecoj:

- 84.02.02: Filmo pri Santiago de Compostella
- 84.02.16: Radioamatoroj en Esperanto (Karlo Poupeye)
- 84.03.01: Esperanto-vortludo
- 84.04.05: Preparo diapozitivojn pri Bruĝo por la Markola Kongreso en Boulogne
- 84.05.03: Preparkunveno por la Markola Kongreso bruĝa
- 84.05.17: Raportado pri Markola Kongreso bulonja
- 84.06.07: Diapozitivoj pri la mondvojaĝo de I. Plazotta el Vieno (en kunlaboro kun PJ)
- 84.06.08: Vizito el Britio (Ron Bourton kun junulaj kursanoj)
- 84.07.04: Alveno de bicikla karavano el GFR; postan tagon: vizito de urbo
- 84.08.13: Kunveno pri ebla kunfandiĝo kun PJ
- 84.09.13: Komuna kunveno BGE-PJ
- 85.01.19: Diapozitivoj pri la 69a U.K. en Vankuvero (Hilde Van Inghelgem)

Evidentiĝis ke malgraŭ regula kunvenado de nia denove aktivigita grupo malmulte da personoj ĉeestis ĝin. Ĉu kaŭze de la programelekto, ĉu kaŭze ke nia grupo plejparte nur konsistas el "paperaj" membroj ?

Ankaŭ nia grupo ne havas aktivajn membrojn, apenaŭ sufiĉa por formi estraron.

Sekve al tio ni ĝis la Markola Kongreso ne planas aktivecojn kaj tiel nepre ĉeestas aligrupajn aktivecojn.

3. Subvencioj

Ĉijare ni ricevis minimuman subvencion (1.250 fr.) de la urbo Bruĝo. Por ricevi subvenciojn de la ministerio pri nederlandlingva kulturo ni ne plenumas la kondiĉojn nun validajn.

4. Financoj

La en- kaj elspezoj (ĉ. 4.000 fr.) ekvilibras. Laŭ André ne avantaĝas kiam la kapitalo ne uziĝas por ekz. varbado. Ni disponas pri ŝparkonto, sed ĝis nun neniu monsumo troviĝas sur ĝi. Tio signifas rentumperdon kaj malplivaroigon de nia kapitalposedo. Evidentiĝas ke depono al ŝpar konto estis prokrastita pro ebla kunfaŭdiĝo kun PJ. La kasisto baldaŭ faros ĝiron.

5. Markola Kongreso

Ni organizas la Markolan Kongreson ĉijare okazonta en Bruĝo je 19-21 aprilo. Tiucele okazos preparkunvenoj en la domo de Roland Rotsaert (vidu novaĵletero). Le kongresejo estas en la bierfarejo Henri Maes en ĉirkaŭaĵo de la Beginejo (Walplein).

Ĝis nun aliĝis 60 personoj, antaŭvidata estas 120 da. Karlo prizorgos la presigadon de la insignoj.

6. Estraro (elekto)

La estraro elektiĝis jene:

Prezidanto (pro manko da kandidatoj):	Roland Rotsaert
Vicprezidantoj:	Karlo Poupeye David Demeulenaere
Honora Vicprezidantino:	S-ino M. De Baets-Huyghe
Sekretario:	Jean Pierre VandenDaele
Biblioteko:	Mady Willems
Kasisto:	Yvonne Poupeye
Reprezentanto en la junularkomisio:	André Ruysschaert
Anoj:	Julien Eneman Isabelle Van Parijs
Honora ano:	S-ino Poupeye-Hinderyckx

7. Membrokartoj

Ĉijare ĉiuj membroj ricevos membromarkfoliojn de UEA (kun stampo de la grupo ekde kiam ni ricevis ĝin de F-ino Orsolini.

Fino: 17h30

Protokolanto: Jean Pierre VandenDaele